

Cứ Việc Hỏi

Em Bé Không Thể Chờ.

Có thể hỏi tin tức về cách thức tăng trưởng và phát triển của trẻ em từ sơ sanh cho đến ba tuổi. và quý vị phải làm gì khi có điều lo lắng.

Là cha mẹ, quý vị là người quan trọng nhất trong cuộc đời con cái. Trẻ con tăng trưởng và thay đổi nhanh chóng trong ba năm đầu đời. Hãy nghĩ đến con quý vị và nó đang tăng trưởng như thế nào. Quý vị biết con mình hơn ai hết. Chú ý những điều như con quý vị mỉm cười, ngồi dậy, đi, nói hoặc cầm cái ly như thế nào và khi nào. Những gì quý vị đang thấy là cách thức con quý vị tăng trưởng qua những giai đoạn phát triển khác nhau. Khi đứa trẻ có sự chậm trễ về phát triển, có thể tìm kiếm các dịch vụ khắp tiểu bang. Chương Trình Can Thiệp Sớm Cho Nhi Đồng Tiểu Bang Washington đều hợp nỗ lực khắp tiểu bang để giúp các gia đình đạt được những dịch vụ này.

Tôi Phải Làm Gì Khi Muốn Hỏi Về Sự Phát Triển Của Con Tôi?

Hãy gọi cho **Chương Trình Healthy Mothers, Healthy Babies** ở số **1-800-322-2588** hoặc **Đường Dây Tiếp Âm TTY** số **711** để hỏi tên của Điều Hợp Viên Tài Nguyên Gia Đình (FRC) trong khu vực của quý vị. Quận hạt hoặc khu vực địa lý nào cũng có Điều Hợp Viên Tài Nguyên Gia Đình. Vai trò của họ là giúp gia đình quý vị nhận được những dịch vụ can thiệp sớm mà con quý vị có thể cần đến. Quý vị cũng có thể gọi sở y tế địa phương hoặc khu học chánh của quý vị.

Nói chuyện với bác sĩ về những điều lo lắng của quý vị. Họ có thể đánh giá sơ bộ hoặc đề nghị đến cơ quan khác. Nếu quý vị không có bảo hiểm sức khỏe và muốn có thêm tin tức hay sự giúp đỡ, xin gọi Đường Dây Đặc Biệt của Chương Trình "Healthy Mothers, Healthy Babies" ở số ghi trên. Quý vị cũng có thể có thêm tin tức từ địa chỉ mạng lưới của Chương Trình Can Thiệp Sớm Cho Nhi Đồng:

www1.dshs.wa.gov/iteip/

Chương Trình Can
Thiệp Sớm Cho
Nhi Đồng

Dịch vụ can thiệp sớm của Washington là một nỗ lực hồn hợp, được Bộ Xã Hội và Y Tế, Văn Phòng Chánh Sở Giáo Dục Quận Chung, Bộ Công Đồng, Phát Triển Mẫu Dịch và Kinh Tế, Bộ Y Tế và Bộ Dịch Vụ Cho Người Mù yểm trợ.

Địa chỉ mạng lưới của chúng tôi là:
www1.dshs.wa.gov/iteip/

DSHS 22-889 VI (Rev. 11/04)

Healthy Mothers, Healthy Babies
COALITION OF WASHINGTON STATE
I-800-322-2588
711 (tty relay) www.hmhbwaa.org
Statewide Information and Referral Line

Kiểm soát sự tăng trưởng và phát triển của con bên trong. ►

Từ Sơ đến Sanh Ba Tuổi

Tăng Trưởng & Phát Triển

Thị Giác Con quý vị có...

- Tiếp xúc bằng mắt (nhìn vào mắt quý vị)
- Theo vật di động bằng đôi mắt
- Đi hay bò ít khi đụng vào vật
- Nhìn người và vật không che một mắt
- Cảm đồ vật trong khoảng cách bình thường (sau 6 tháng)
- Đi hay bò thoải mái qua những chỗ có bóng đèn, hay có vách khác lạ (thảm, đá lát)
- Không lác hay lé mắt khi nhìn người và vật (sau 9 tháng)
- Mắt trong, không đỏ hay chảy nước

Thính Giác Con quý vị có...

- Tỏ ra nhận thức về tiếng động trong nhà (điện thoại, gõ cửa, máy truyền hình)
- Dùng tiếng nói không quá lớn hay quá nhỏ
- Chơi với đồ chơi gây tiếng động (cái lú lắc, chuông)
- Bắt chước tiếng động (sau 1 năm)
- Dùng vài chữ tận cùng bằng ("s" hay "ing") sau 2 tuổi
- Theo sự hướng dẫn bằng lời nói
- Duy trì một âm lượng vừa phải cho máy truyền hình hay truyền thanh
- Nghe kể chuyện, dĩa hát, hay truyền hình không chút khó khăn
- Nói chuyện mà hầu hết mọi người đều hiểu (nếu trên 2-1/2 tuổi)
- Đến với quý vị khi nghe gọi từ một phòng khác

Sơ Sanh đến 3 Tháng Con quý vị có...

- Nâng đầu và ngực lên khi nằm sấp
- Cử động tay và chân dễ dàng
- Quay đầu bên này qua bên kia để nhìn theo cử động
- Ngậm núm bình sữa hay vú dễ dàng và bú mạnh
- Giật mình hoặc khóc thỉnh thoảng to tiếng
- Nhìn quý vị, ngắm mặt của quý vị
- Làm tiếng động ríu rít hay thủ thi
- Cười đáp lại nụ cười của quý vị hay nói chuyện
- Im dễ dàng khi được dỗ dành

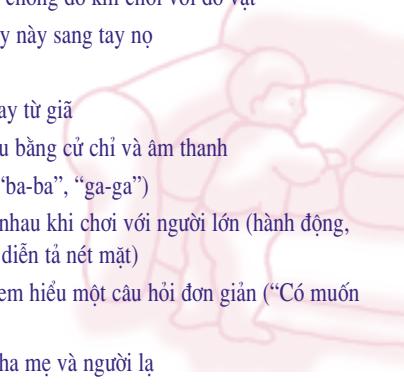
3 đến 6 Tháng Con quý vị có...

- Chơi với bàn chân khi nằm ngửa
- Chống tay nâng đầu và ngực lên khi nằm sấp
- Giữ đầu thẳng và vững vàng không cần nâng đỡ
- Lăn từ ngửa qua sấp và từ sấp qua ngửa
- Chơi với hai bàn tay sờ vào nhau
- Voi lấy đồ chơi
- Nhặt đồ chơi để trong tầm tay
- Quay đầu về phía có tiếng động
- Làm nhiều thứ âm thanh khác nhau
- Cười to lên
- Cố bày tỏ điều ưa và ghét

6 đến 12 Tháng Con quý vị có...

- Chỉ cần được giúp đỡ một chút là đứng dậy được
- Ngồi không cần chống đỡ khi chơi với đồ vật
- Chuyển đồ từ tay này sang tay nọ
- Mút ngón tay
- Bắt chước vẫy tay từ giã
- Cho biết nhu cầu bằng cử chỉ và âm thanh
- Bắt chước nói ("ba-ba", "ga-ga")
- Luân phiên với nhau khi chơi với người lớn (hành động, tiếng động, hay diễn tả nét mặt)
- Cho quý vị biết em hiểu một câu hỏi đơn giản ("Có muốn nữa không?")
- Biết phân biệt cha mẹ và người lạ

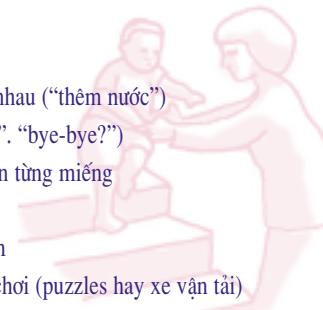
12 đến 18 Tháng Con quý vị có...

- Đi bộ một mình
- Nhặt đồ vật nhỏ (cõi hột nho)
- Bỏ đồ vật vào hộp đựng và đổ ra
- Đè mòn này trên mòn kia
- Tự ăn bằng muỗng
- Cầm ly mà uống, chỉ bị đổ chút ít
- Khi nghe tên các đồ vật, chỉ được nhiều thứ hay nhiều hình
- Nói hai hoặc ba chữ khác nhau, ngoài tiếng "Mamma" hoặc "Dada"
- Dùng lời nói để đòi cái này cái kia

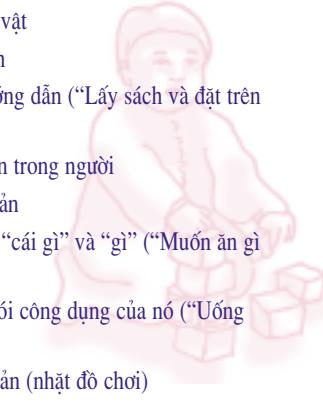
18 Tháng đến 2 Tuổi Con quý vị có...

- Lên xuống được cầu thang khi có ai nắm tay
- Viết nguêch ngoạc
- Nhún nhảy theo điệu nhạc
- Ghép được hai chữ vào với nhau ("thêm nước")
- Bắt đầu đặt câu hỏi ("nước?", "bye-bye?")
- Tự ăn bánh mì sandwich, cắt từng miếng
- Tháo vớ và giày
- Xem sách hình với người lớn
- Chọn đơn giản giữa các đồ chơi (puzzles hay xe vận tải)
- Bắt chước trò chơi của trẻ khác (đổ cát, ném banh)

2 đến 3 Năm Con quý vị có...

- Đi giỏi, chạy, ngừng, bước lên, ngồi chồm hổm
- Chồng lên nhiều hơn hai đồ vật
- Dùng muỗng và ly một mình
- Theo đúng hai giai đoạn hướng dẫn ("Lấy sách và đặt trên bàn")
- Nói tên năm đến sáu bộ phận trong người
- Tham gia nói chuyện đơn giản
- Trả lời đơn giản các câu hỏi "cái gì" và "gì" ("Muốn ăn gì buổi trưa?")
- Chỉ hay nói tên đồ vật khi nói công dụng của nó ("Uống nước với cái gì.")
- Làm giúp những việc đơn giản (nhặt đồ chơi)
- Dùng câu 2-3 chữ đều đặn ("muốn nữa")

"Con tôi đang
tiến bộ với tất cả
sự giúp đỡ, và tôi
có thể học
cùng với nó."

NẾU QUÝ VỊ LO LẮNG VỀ SỰ PHÁT
TRIỂN CỦA CON...

Xin
Hỏi
Em Bé Không
Thể Chờ.